

Schepping

Heersen

**HOUVAST
OP SCHOOL**

Week 37

Bouwsteen: 'Heersen'

Focus binnen de Kennisbasis: Contingentie

Groep: 7-8

Duur: 45 minuten

LESOPBOUW

Het verhaal over de Schepping

In het verhaal stappen door gesprek aan de hand van vragen.

Op verhaal komen: Heersen zoals het is bedoeld?

Bijlagen:

- Verhaal over de Schepping
- Vertelplaat Schepping
- De vragen

Zelf toevoegen:

- Niets
- Tekenpapier
- Potloden/stiften

ELEMENT

God scheidt de mens en zegt: de mens zal heersen over de vissen, de vogels, over alle tamme en wilde beesten en over alles dat over de grond kruipt.

INTRODUCTIE

Dit verhaal staat in het boek Genesis in de bijbel. Het is ook in iets andere vorm te vinden in Torah (Joden) en Koran (Moslims). Het is in de laatste decennia vaak in het debat getrokken van de natuurkundige wetenschap versus de waarheid van de Bijbel. Dat is jammer. De tekst heeft een poëtisch karakter. Dit roept verbeelding op en maakt de tekst moeilijk volledig te doorgronden.

In deze bouwsteen staat het begrip 'heersen' centraal. Het woord heeft een negatieve klank, maar dat hoeft niet. We moeten ook vruchtbaar zijn. Dat kun je lezen als alleen maar in relatie tot kinderen krijgen maar ons leven kan ook op andere manieren vruchtbaar zijn. Wij kunnen zo leven dat alles wat leeft een kans heeft om zich te blijven ontwikkelen in harmonie. Dan heeft de wereld een mooie toekomst.

HET VERHAAL OVER DE SCHEPPING

Naar het Boek Genesis Hoofdstuk 1; 1-31 en hoofdstuk 2; 1-4a

Ter info voor de leerkracht

Oude teksten zoals dit verhaal zijn geschreven in een taal die we poëtische taal kunnen noemen. Het kan niet in alledaags taalgebruik worden omgezet. Door het in deze poëtische taal voor te lezen, leren de leerlingen dat ze, ondanks dat ze niet alle woorden kennen, toch een verhaal kunnen proberen te volgen in z'n context. Ze hoeven de tekst niet na een keer lezen of horen volledig te begrijpen.

Het woordenschatniveau van de klas is wel belangrijk. Als je problemen verwacht, benoem dan vast de lastige woorden en wat ze betekenen en zet ze eventueel op het bord.

IN HET VERHAAL STAPPEN

Om in het verhaal te kunnen stappen en het te verkennen, stel vragen aan je groep.

- Verhelderingsvragen om na te gaan of ze het goed hebben gehoord.
- Ervaringsvragen om hun eigen ervaring aan de ervaring van de personages in het verhaal te verbinden.
- Levensbeschouwelijke vragen om het verhaal meer filosofisch te onderzoeken, te pelgrimeren door de woorden en een beetje tussen de regels te kruipen.

Tips bij het gesprek

- Houd het gesprek filosofisch. Het gaat niet om het juiste antwoord, als dat er al is. Blijf nieuwsgierig en stimuleer het bij je leerlingen.
- Probeer jezelf een voorstelling te maken van 'heersen' en kijk dan naar de hedendaagse realiteit die het misschien moeilijk maakt een positieve voorstelling van 'heersen' te maken.
- Het is niet de een doel op zich om alle vragen even uitgebreid te behandelen. Het doel is wel te proberen het voor jezelf en voor de leerlingen helder te krijgen. Het antwoord kan per individu verschillend zijn.

Verhelderingsvragen:

- Wat zegt God, dat de mens moet doen?
- Waarover moet de mens heersen?
- Wat zegt God eerder in het verhaal tegen de dieren? Wat moeten ze doen?
- Wat zou God bedoelen met wees vruchtbaar? Gaat dat alleen om kinderen krijgen?

Ervaringsvragen:

- Heb jij weleens gezien dat iemand heerste? Was dat prettig of onprettig?
- Heb jij zelf wel eens geheerst? Hoe voelde dat?
- Zorgde dat er voor dat de situatie vruchtbaar bleef of werd?
- Begrijp je wat met heersen wordt bedoeld? Kun je het uitleggen?

Levensbeschouwelijke vragen:

- Is heersen in dit verhaal positief of negatief en waarom?
- God geeft de mensen de opdracht te heersen. Zou jij de mens deze opdracht toevertrouwen? Waarom?
- Hoe hebben heersen en vruchtbaar met duurzaam te maken?

OP VERHAAL KOMEN

Activiteit: Heersen zoals het is bedoeld

Stap 1 Tekenopdracht individueel

Neem een paar minuten de tijd om na te denken over de vragen:

- Hoe zouden wij moeten heersen over de aarde?
- Hoe kan de mens er voor zorgen dat planten, bomen, dieren en mensen vruchtbaar kunnen leven?

Teken in simpele tekeningetjes wat er moet gebeuren om op de juiste manier te heersen over de wereld. Zet er in korte kreten bij wat de tekeningen voorstellen.

Stap 2: Gesprek in carrousel klassikaal

- De leerlingen pakken hun tekenvel in de hand en gaan door de ruimte lopen.
- Na 1 minuut maken de leerlingen drietallen.
- Ze leggen aan elkaar uit wat ze hebben getekend en waarom. Na ongeveer 1 a 2 minuten geeft de leerkracht een signaal.
- De leerlingen zoeken andere gesprekspartners en herhalen de oefening.
- Doe dit ongeveer 3 keer.

Stap 3: Nabespreken klassikaal

Na een aantal keer te hebben gewisseld van gesprekspartners is het goed nog even centraal terug te komen. Vraag aan de leerlingen wat ze bij anderen hebben gezien en te verwoorden wat ze er van vonden.

Stap 4: Hebben we een conclusie?

Wat denkt de groep dat ons (de mensheid) te doen staat?

Eventueel:

Hang een aantal tekeningen/ schetsen van de toekomst op in de klas.

